This booklet contains 20 pages.
इस पुस्तिका में 20 पृष्ठ हैं ।

JP-2-06

PAPER II / प्रश्न-पत्र II
Gujarati Language Supplement
गुजराती भाषा परिशिष्ट
PART IV & V / भाग IV & V

Test Booklet Code
परीक्षा पुस्तिका संकेत

P

Test Booklet No.
परीक्षा पुस्तिका संख्या

520553

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.
इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए ।
Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 19 & 20) of this Test Booklet.
इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 19 व 20) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें ।

For instructions in Gujarati see Page 2 of this Booklet. / गुजराती में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें ।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **GUJARATI** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Blue / Black Ball Point Pen only** for writing particulars on this page / marking responses in the Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **P**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
   Part-IV : Language I - (Gujarati) (Q. 91 to Q. 120)
   Part-V : Language II - (Gujarati) (Q. 121 to Q. 150)
7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Gujarati language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a language other than Gujarati, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The languages being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part -V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) **या** भाग V (भाषा II) **गुजराती** भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन **दोनों नहीं** ।
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II **या** III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से ।
3. अंग्रेज़ी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं । भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं ।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए **केवल नीले/काले बॉल पॉइंट पेन** का प्रयोग करें ।
5. इस भाषा पुस्तिका का **संकेत है P** । यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के **पृष्ठ-2** एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है । अगर यह भिन्न हो तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में **दो** भाग IV और V हैं, जिनमें **60** वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
   भाग-IV : भाषा I - (गुजराती) (प्र. 91 से प्र. 120)
   भाग-V : भाषा II - (गुजराती) (प्र. 121 से प्र. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं । इस परीक्षा पुस्तिका में केवल गुजराती भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं । **यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) गुजराती के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए । जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए ।**
8. **परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो ।**
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें ।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें । अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें । उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है ।

Name of the Candidate (in Capitals) : ____________________
परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) :

Roll Number : in figures ____________________
अनुक्रमांक : अंकों में
: in words ____________________
: शब्दों में

Centre of Examination (in Capitals) : ____________________
परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) :

Candidate's Signature : ____________________ Invigilator's Signature : ____________________
परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : निरीक्षक के हस्ताक्षर :

Facsimile signature stamp of
Centre Superintendent ____________________

P P

આ પુસ્તિકામાં 20 પાનાં છે.

JP-2-06

પેપર II
ગુજરાતી ભાષા પરિશિષ્ટ
ભાગ IV & V

પરીક્ષા પુસ્તિકા સંકેત

P

આ પરીક્ષા પુસ્તિકાને કહેવા પહેલા ખોલવું નહિ.

આ પરીક્ષા પુસ્તિકાના પાછળના આવરણમાં (19 & 20) આપેલા નિર્દેશોને ધ્યાનથી વાંચો.

પરીક્ષાર્થિયો માટે દિશા નિર્દેશ :

1. આ પુસ્તિકા મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકાનું એક પરિશિષ્ટ છે, પરીક્ષાર્થી માટે જે ભાગ IV (ભાષા I) **અથવા** ભાગ V (ભાષા II) ગુજરાતી ભાષામાં આપવા ચાહે છે, પણ બન્ને નહિ ફક્ત **એકજ.**
2. પરીક્ષાર્થી ભાગ I અને ભાગ II **અથવા** III ના ઉત્તર મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકામાં આપે અને ભાગ IV અને V ના ઉત્તર તેમને ચયન કરેલ ભાષામાં આપે.
3. અંગ્રેજી અને હિન્દી ભાષાના પ્રશ્નો મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકાના ભાગ IV અને ભાગ V ના અન્તર્ગત આપેલા છે. ભાષા પરિશિષ્ટોને તમે અલગથી માગી શકો છો.
4. આ પૃષ્ઠ પર લખવા અને પ્રિન્ટ અંકિત કરવા માટે **માત્ર બ્લૂ/કાળા બૉલ પૉઈંટ પેનનો** જ પ્રયોગ કરી શકે છે.
5. આ ભાષા પુસ્તિકાનો સંકેત (code) છે P. આ વાતની ખાતરી કરી લેવી કે ભાષા પરિશિષ્ટ પુસ્તિકાનો સંકેત, ઉત્તર પત્રના **પૃષ્ઠ-2** અને મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકા પર છાપેલા સંકેતથી મેળ થાય છે કે નહિ. જો તે જુદો હોય તો પરીક્ષાર્થી બીજી ભાષા પરિશિષ્ટ પરીક્ષા પુસ્તિકા લેવા માટે નિરીક્ષકને તરત જ સૂચિત કરે.
6. આ પુસ્તિકામાં બે ભાગ IV અને V છે. જેમાં કુલ 60 વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્નો છે જે પ્રત્યેક 1 ગુણ ધરાવે છે :

   ભાગ IV : ભાષા I – (ગુજરાતી) *(પ્ર. 91 થી પ્ર. 120)*

   ભાગ V : ભાષા II – (ગુજરાતી) *(પ્ર. 121 થી પ્ર. 150)*
7. ભાગ IV માં ભાષા I માટે 30 પ્રશ્ન અને ભાગ V માં ભાષા II માટે 30 પ્રશ્નો આપેલા છે. આ પરીક્ષા પુસ્તિકામાં માત્ર ગુજરાતી ભાષા સંબંધિત પ્રશ્નો આપેલા છે. **જો ભાષા I અને/અથવા II માં તમારી ચયન કરેલ ભાષા ગુજરાતી સિવાયની છે તો આપને ગુજરાતી ભાષા વાળી પુસ્તિકા માંગી લેવી. જે ભાષાઓના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપ આપી રહ્યા છો તે આવેદન પત્રમાં ચયન કરેલ ભાષાથી અવશ્ય મેળ ખાવી જોઈએ.**
8. **પરીક્ષાર્થી ભાગ V (ભાષા II) માટે ભાષા સૂચીમાંથી એવી ભાષાનું ચયન કરે જે તેમના દ્વારા ભાષા I (ભાગ IV) માં ચયન કરેલી ભાષાથી જુદી હોય.**
9. રફ કાર્ય પરીક્ષા પુસ્તિકામાં આપેલ ખાલી જગ્યામાં જ કરવો.
10. બધા ઉત્તર માત્ર ઓ.એમ.આર. (OMR) ઉત્તર પત્ર પર જ અંકિત કરવા. પોતાના ઉત્તર ધ્યાનપૂર્વક અંકિત કરવા. ઉત્તર બદલવા માટે શ્વેત રંજક (whitener) નો પ્રયોગ નિષિદ્ધ છે.

પરીક્ષાર્થીનું નામ (મોટા અક્ષરોમાં) : ____________________

અનુક્રમાંક : અંકોમાં ____________________

: શબ્દોમાં ____________________

પરીક્ષા કેંદ્ર (મોટા અક્ષરોમાં) : ____________________

પરીક્ષાર્થી દસ્તખત : ____________________ નિરીક્ષક દસ્તખત : ____________________

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent ____________________

પરીક્ષાર્થી નિમ્ન ભાગના સવાલોના જવાબ ત્યારે જ આપે જ્યારે તેમણે ભાષા – I નો વિકલ્પ ગુજરાતી પસંદ કર્યો હોય. →

ભાગ IV
ભાષા I
ગુજરાતી

સૂચના : નીચે આપેલો પરિચ્છેદ વાંચી તેની નીચે પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય પર્યાય શોધીને લખો : (પ્રશ્નો 91 થી 99)

જંગલમાંથી પસાર થતા માણસનો ખૂંખાર વાઘે પીછો કર્યો, એ માણસ જીવ લઈને ભાગ્યો અને ઝડપથી એક વૃક્ષ પર ચઢી ગયો. એણે જોયું તો વૃક્ષ પર એક વાનર બેઠો હતો.

વાઘ વૃક્ષની પાસે આવ્યો. તે વૃક્ષની નીચે બેસીને પોતાના શિકારની વાટ જોવા લાગ્યો. તે શિકારને છટકવા દેવા માગતો નહોતો.

એવામાં અંધારાનાં ઓળાં ઊતર્યાં. માણસને બીક લાગી કે રાત્રે જો ઊંઘ આવી જાય અને વૃક્ષ પરથી એ નીચે પડી જાય તો વાઘ એનો કોળિયો કરી જશે. આથી માનવ અને વાનરે પરસ્પર સમજૂતી કરી કે બન્નેમાંથી એક જાગે અને બીજો સૂએ. સમજૂતી અનુસાર માણસ સૂઈ ગયો.

મધ્યરાત્રિનો સમય થયો. માણસ નિરાંતે ઊંઘતો હતો અને વાનર જાગતો હતો. એ સમયે વાઘે એને કહ્યું, "અરે, તું ડાળી હલાવીને પેલા ઊંઘતા માણસને નીચે ફેંક તો હું એને ખાઈને ચાલ્યો જઈશ અને તું જીવનદાન પામીશ."

વાઘની વાત સાંભળીને વાનરે કહ્યું, "આવો વિશ્વાસઘાત કરવા માટે હું સહેજે તૈયાર નથી. માફ કરજે."

થોડા સમય પછી વાનર સૂઈ ગયો અને સમજૂતી અનુસાર માણસ જાગીને રક્ષણ કરવા લાગ્યો.

વાઘ ત્યાંથી ખસતો નહોતો. તેણે માનવને એ જ વાત કરી જે તેણે વાનરને કરી હતી. તેણે કહ્યું, "વાનરને તું નીચે ફેંક તો હું એને ખાઈને અહીંથી ચાલ્યો જઈશ. તને જીવનદાન આપીશ."

માણસને થયું કે આ તો બચવાનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય છે. એણે ઊંઘતા વાનરને જોરથી ધક્કો માર્યો પરંતુ સદ્ભાગ્યે વાનર નીચેની ગાઢ ડાળીઓમાં ફસાઈ ગયો અને જમીન પર પડ્યો નહિ.

માનવના આવા વિશ્વાસઘાતને જોઈને વાનરને પારાવાર દુઃખ થયું, એણે કહ્યું, "ભાઈ, તારો દુષ્ટ ઈરાદો હું પારખી ગયો છું. બીજું કંઈ નહિ પણ હવે હું એટલું જ કહું છું કે તું ભૂલથી પણ કોઈને એમ ન કહીશ કે તમે વાનરના વંશજ છો કારણ કે એનાથી મારી આખી વાનરજાતિ બદનામ થશે."

91. અંધારાના ઓળા ઊતરવા એટલે

(1) અંધારાની છાયા પડવી.

(2) ખૂબ ગાઢું અંધારું થવું.

(3) અંધારું થવા લાગવું.

(4) અંધારામાં ચણાના પોપટા પડવા.

92. માણસે અને વાનરે સમજૂતી કરી કારણ કે

(1) એક સૂએ અને બીજો જાગીને રક્ષણ કરે.

(2) બંને જાગતાં હાલ્યા-ચાલ્યા વિના પડી રહે.

(3) બંને સૂઈ જાય.

(4) માણસ ડરપોક હતો.

93. વાઘે વાનરને લાલચ આપી કારણ કે

(1) વાઘ જાણતો હતો કે પોતાનો જીવ બચાવવા કોઈપણ તૈયાર થશે જ.

(2) તે વાનર છોડી દઈ માણસને ખાઈ જશે.

(3) તે જોવા માગતો હતો કે વાનર તેના કહેવા પ્રમાણે કરે છે કે નહિ.

(4) વાઘ માણસને ખાઈ ભૂખ સંતોષવા માગતો હતો.

94. કોળિયો કરી જવો એટલે

(1) ગળે ઉતારી જવું

(2) ખાઈ જવું

(3) ટુકડા-ટુકડા કરીને ખાવું

(4) હડપ કરીને ખાઈ જવું

95. વાઘે માણસને એ જ પ્રશ્ન પૂછ્યો જે વાનરને પૂછ્યો હતો કારણ કે...

(1) વાઘ માણસની પરીક્ષા લેવા માગતો હતો.

(2) વાઘ જાણતો હતો કે માણસ પોતાને બચાવવા વિશ્વાસઘાત કરશે.

(3) વાઘ તેને ફસાવવા માગતો હતો.

(4) વાઘ જાણતો હતો કે માણસ સ્વભાવથી દુષ્ટ છે.

96. માણસે વાનરને ધક્કો માર્યો કારણ કે

(1) વાનર જીવે કે મરે તેની તેને પરવા નહોતી.

(2) માણસને ફક્ત પોતાનો જીવ વહાલો હતો.

(3) વાનર મરે તો વાઘ ત્યાંથી ચાલ્યો જાય.

(4) વાનર મરે તો વાઘ તેને જીવનદાન આપશે અને તે બચી જશે.

97. વાનરે કહ્યું, 'તમે અમારા વંશજ છો એવું ક્યારેય કોઈને ન કહેતાં' કારણ કે

(1) અમે પ્રાણીઓ છીએ.

(2) અમે વિશ્વાસઘાત તમારી જેમ કરી અમારા સમાજને બદનામ કરતા નથી.

(3) તમે વિશ્વાસઘાતી છો.

(4) માણસ કરતાં વાનરોમાં ગુણ સારા છે.

98. જંગલમાંથી પસાર થતા માણસનો પીછો કર્યો...

(1) ખૂંખાર સિંહે

(2) ખૂંખાર વાનરે

(3) ખૂંખાર વરુએ

(4) ખૂંખાર વાઘે

99. જીવ બચાવવા માણસ

(1) ઝડપથી ભાગીને છુપાઈ ગયો.

(2) ઝડપથી એક ગુફામાં પેસી ગયો.

(3) ઝડપથી ભાગતાં બેભાન થઈ ગયો.

(4) ઝડપથી ભાગીને ઝાડ પર ચઢી ગયો.

સૂચના : નીચેનું કાવ્ય વાંચી તેની નીચે પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપેલા વિકલ્પોમાંથી શોધીને આપો : (પ્રશ્નો **100** થી **105**)

તું નાનો, હું મોટો –
એવો ખ્યાલ જગતનો ખોટો;
આ નાનો, આ મોટો –
એવો મૂરખ કરતા ગોટો.
ખારા જળનો દરિયો ભરિયો,
મીઠા જળનો લોટો;
તરસ્યાને તો દરિયાથીયે
લોટો લાગે મોટો.
નાના છોડે મહેકી ઊઠે
કેવો ગુલાબગોટો !
ઊંચા ઊંચા ઝાડે તમને
જડશે એનો જોટો ?
મન નાનું તે નાનો,
જેનું મન મોટું તે મોટો.

100. મનુષ્યની સાચી મહત્તા

(1) નાના-મોટામાં સમાયેલી છે.

(2) ભૌતિક સમૃદ્ધિમાં છે નહિ કે ઉદાત્ત ભાવનામાં.

(3) ઉદાત્ત ભાવનામાં અને ઉપયોગિતામાં સમાયેલી છે.

(4) ઉદાત્ત ભાવનાના વિકાસમાં

101. તરસ છિપાવવા લોકો દરિયા પાસે જતા નથી કારણ કે

(1) દરિયાના પાણીમાં તરસ છિપાવી કોઈને ઉપયોગી થવાનો ગુણ નથી.

(2) તેના પાણીમાં ખારાશ છે.

(3) તેની વિશાળતા, ઉછળતાં પાણી કોઈને પાસે આવવા દેતા નથી.

(4) તેનું પાણી પીવાથી તબિયત બગડે છે.

102. મીઠા જળનો નાનો લોટો દરિયાથી મોટો લાગે છે કારણ કે

(1) લોટાનું પાણી બધાં પી શકે છે.

(2) લોટો નાનો છે અને દરિયો મોટો છે. તેથી બધા લોટો ઊંચકી પાણી પી શકે છે.

(3) તેનામાં તરસ્યાની તરસ છિપાવી, ઉપયોગી થવાનો ગુણ છે.

(4) દરિયો લોટા પાસે નાનો છે કારણ તેનું પાણી ખારું છે.

103. મન નાનું તે નાનું એટલે

(1) સંકુચિત

(2) અપકારી

(3) નાનાપણું

(4) નાની ઉંમરનું

104. ગુલાબગોટાની તોલે ઊંચા ઝાડ ના આવે કારણ કે

(1) ઊંચા ઝાડમાં વાતાવરણને પવિત્ર કરવાનો ગુણ નથી.

(2) નાના છોડ પર ઊગતો ગુલાબગોટો વાતાવરણને મહેકાવી પવિત્ર અને પ્રફુલ્લિત કરે છે.

(3) ઊંચા ઝાડ ફક્ત તાડ જેવાં હોય છે.

(4) ગુલાબગોટાનું જીવન ભવ્ય છે.

105. કવિ ______ ભેદભાવ કરવાનું કહેતા નથી.

(1) જાત-પાતનો

(2) ઊંચ-નીચનો

(3) શ્રીમંત-ગરીબનો

(4) નાના-મોટાનો

સૂચના : નીચેના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય જવાબ શોધીને લખો :

106. વાંચતી વખતે સંકલનક્ષમતા એટલે......

(1) મુદ્દા કાઢવા

(2) વિશ્લેષણ

(3) કોયડાનો ઉકેલ

(4) મુદ્દા તૈયાર કરવા

107. શ્રવણ-કથન કૌશલ્ય મૂલ્યાંકનના વર્ગમાં થતી નીચેની વાતચીત તપાસો અને એનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરાય તે જણાવો :

શિક્ષક : તમને ગમતી રમત વિશે તમારા મિત્ર સાથે વાત કરો.

વિદ્યાર્થી (1) : શા માટે ? અમે ચર્ચા ન કરી શકીએ ?

વિદ્યાર્થી (2) : બરાબર, તો હું તેની સાથે કબડ્ડી વિશે વાત કરી શકું ?

(1) વિદ્યાર્થી (2) ખરો છે. વિદ્યાર્થી (1) યોગ્ય રીતે જવાબ આપ્યો નથી.

(2) વિદ્યાર્થી (1) ખરો છે. વિદ્યાર્થી (2) સાચો જવાબ આપ્યો નથી.

(3) વિદ્યાર્થી (1) અને વિદ્યાર્થી (2) બંનેએ સાચાં જવાબ આપ્યા છે.

(4) વિદ્યાર્થી (1) અને વિદ્યાર્થી (2) બંનેએ સાચા જવાબ આપ્યા નથી.

108. એક સંશોધન મુજબ, શાળામાં દાખલ થતાં પહેલાં નીચેનામાંથી કઈ ઘરેલું પ્રવૃત્તિ બાળકોનું વાચનજ્ઞાન વધારવામાં ઉપયોગી છે ?

(1) બાળગીતો યાદ રાખવાની પ્રવૃત્તિ

(2) શાળા વિશે પરિવારમાં થતી ચર્ચા

(3) બાળકને મોટેથી વાંચી સંભળાવવું

(4) વડીલો દ્વારા વર્ણમાળા શીખવવી

109. મોટેથી વાચન કરનાર વિદ્યાર્થી છાપેલા શબ્દો માટે તે જ અર્થનો બીજો શબ્દ વાપરે છે ત્યારે શિક્ષકનો સૌથી યોગ્ય પ્રતિસાદ કયો હોઈ શકે ?

(1) વિદ્યાર્થીને તે જ શબ્દ ફરીથી બરોબર વાચવા કહેવું.

(2) વિદ્યાર્થીને વાચન ચાલુ રાખવા મંજૂરી આપે છે.

(3) સાચા શબ્દનો મોટેથી ઉચ્ચાર કરી ખોટો શબ્દ સુધારવો.

(4) બંને શબ્દ લખી વિદ્યાર્થીને ઉચ્ચારેલો શબ્દ શોધવા કહેવું.

110. અસ્તિત્વમાં રહેલી મૌલિક શૈલીની નકલથી જે જુદી પડે છે તે ______ શૈલી છે.

(1) કલ્પિત

(2) સંવાદ (નાટક માટે)

(3) સર્જનાત્મક

(4) પત્રલેખન

111. અધ્યાપનનું કયું ક્ષેત્ર ઉચ્ચ શ્રેણીના વિચારક્રમાંકને લાગુ પડે છે ?

(1) સ્મરણ

(2) સમજણ

(3) મૂલ્યાંકન

(4) પ્રયોજન

112. કોઈ ભાષાવિશેષની બોલાતી ભાષાનું વિશિષ્ટ પરિમાણ કયા નામથી ઓળખાય છે ?

(1) સ્વરભાર

(2) બોલી

(3) સ્વરાઘાત

(4) કાકુ

113. કયું માધ્યમ સૌથી વધુ અધ્યયન અનુભવ કરાવે છે ?

(1) ટેલિવિઝન, રેડિયો

(2) વિશિષ્ટ ઉદ્દેશ માધ્યમ (પ્રોજેક્ટેડ મિડિયા)

(3) નમૂના અને ચાર્ટ્સ

(4) ક્ષેત્રકાર્ય

114. સિનેમાગૃહમાં તમારી પાછળ બેઠેલી વ્યક્તિ મોબાઈલ પર વાતચીત કરે છે અને તમે તેને રોકવા ઈચ્છો છો તો તેને કેવી રીતે વિનંતી કરશો ?

(1) મોટેથી બોલવાનું બંધ કરો.

(2) કૃપા કરીને થિએટરમાં મોબાઈલનો ઉપયોગ ન કરો.

(3) મહેરબાની કરીને મોબાઈલ વાપરવાનું બંધ કરશો ?

(4) અહીં મોબાઈલ પર વાત કરવાનું બંધ કરી શકશો ?

115. નીચેનામાંથી કઈ બાબત સમજાવી શકાય તેવા લેખનમાં સમાવિષ્ટ થાય છે ?

(1) જોબ મૂલ્યાંકન, સંપાદકને પત્રો

(2) જીવનચરિત્ર, આત્મકથા

(3) સર્વસંગ્રહ, લેખો અને આકૃતિઓ

(4) ન્યૂઝ રિપોર્ટ, પુસ્તકો

116. વિદ્યાર્થીઓની જ્ઞાનગ્રહણક્ષમતા વધારવા માટે શિક્ષકે નીચેનામાંથી કઈ પ્રવૃત્તિ કરાવવી જોઈએ ?

(1) કેટલાક પૂર્વવાચન વૈશ્વિક પ્રશ્નો પ્રેરણાઘટક તરીકે આપવા.

(2) વિદ્યાર્થીઓને વાચનમાંથી નવા શબ્દો યાદ રાખીને સારગ્રહણ માટે તેનો પ્રયોગ કરવા જણાવવું.

(3) વાચનપ્રવૃત્તિ સમયે 'સ્વયંપ્રશ્ન પદ્ધતિ' અપનાવવાનું કહેવું.

(4) વિદ્યાર્થીઓને એકબીજા માટે પરિચ્છેદ સારગ્રહણના પ્રશ્નો તૈયાર કરવાની પ્રેરણા આપવી.

117. 'ટોપિક સેન્ટન્સ' અથવા શીર્ષક શેનું નિરૂપણ કરે છે ?

(1) નિબંધનો કેન્દ્રવર્તી વિચાર

(2) નિબંધ અથવા કાવ્યનું શીર્ષક

(3) પરિચ્છેદનો મુખ્ય વિચાર

(4) નિબંધ કે અન્ય આલેખનું પેટા-શીર્ષક

118. વિશ્વને ચાહવા, સુખશાંતિમય ભાવિની કલ્પના કરવા માટે અને અન્યની કાળજી રાખવા માટે વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવા એટલે કયું શિક્ષણ ?

(1) દૂરસ્થ

(2) અકાદમિક

(3) વ્યવસાયલક્ષી

(4) મૂલ્યકેન્દ્રી

119. પાઠમાં આપેલા અન્ય શબ્દોને આધારે અપરિચિત શબ્દોનું અર્થાનુમાન એ કયું કૌશલ્ય છે ?

(1) શ્રવણ

(2) કથન

(3) વાચન

(4) લેખન

120. વર્તમાનપત્રમાં કોઈ ખાસ જાહેરખબર ધ્યાનથી વાંચો છો ત્યારે તેની પાછળનો હેતુ ________ છે.

(1) ગૂઢાર્થ

(2) નિરીક્ષણ કરવાનો

(3) વિસ્તારીત

(4) સારગ્રહણ

પરીક્ષાર્થી નિમ્ન ભાગના સવાલોના જવાબ ત્યારે જ આપે જ્યારે તેમણે ભાષા – II નો વિકલ્પ ગુજરાતી પસંદ કર્યો હોય.

→

ભાગ V

ભાષા II

ગુજરાતી

સૂચના : નીચેનો પરિચ્છેદ વાંચીને તેમાંથી પૂછાયેલા પ્રશ્નોનો યોગ્ય ઉત્તર શોધીને લખો : (પ્રશ્ન ક્રમાંક 121 થી 129)

ગરીબ કોણ ?

એક શહેરમાં વર્ષો પહેલાં અતિ ધનવાન ભાઈ રહેતા હતા. તેમને સંતાનમાં એક માત્ર પુત્ર. જબરદસ્ત મોટું ઘર, વચ્ચો-વચ્ચ સ્વીમિંગપુલ તથા રસોઈયા, માળી, નોકરોની ફોજ. બાબા માટે એક કૂતરો પણ પાળવામાં આવ્યો હતો.

એ શ્રીમંત શેઠને હંમેશાં એવું લાગતું કે મારા પુત્રને દુનિયાદારીનું, ગરીબાઈનું ભાન તો કરાવવું જ જોઈએ. ગરીબાઈ વિશે ભાષણ કર્યે નહીં ચાલે.

એક ગરીબ ઘરમાં તેને અઠવાડિયું રહેવા મોકલી દઉં તો કાંઈ કામ થાય. ગરીબ ઘરમાં રહેશે તેમની મુશ્કેલીઓ જોશે તો જ તેને શ્રીમંત હોવાની કિંમત સમજાશે.

પિતા તેમના ગામે એક જણને ઘેર પુત્રને મૂકી આવ્યા. ગામ જંગલના છેવાડે, નદીકાંઠે હતું તથા ત્યાં સંદેશા-વ્યવહારનાં કોઈ સાધનો પહોંચ્યા ન હતા. અઠવાડિયા પછી તેઓ પુત્રને લેવા ગયા, "બોલ દીકરા તને ફાવ્યું ?"

પુત્ર કહે, "ડેડી, આપણી અને આ લોકોની જીવન જીવવાની પદ્ધતિમાં ઘણો ફેર છે. આપણા ઘેર તો નાનકડો સ્વીમિંગપુલ છે અને તેમાં ક્લોરિનવાળું ગંધાતું વાસી પાણી છે. મારી તો તેમાં હંમેશાં આંખો બળે છે. અહીં તો ઝૂંપડીની પાછળ જ નદી વહે. વહેતું પાણી, નહાવાની મજા પડી ગઈ. મારે તો એક જ કૂતરો છે.

અહીં તો ચાર કૂતરા મિત્ર બની ગયા હતા. તે ઉપરાંત બે પોપટ, કાગડા, બિલાડી અને સસલાં ! આપણે તો રોજ રાત્રે બારીઓ બંધ કરીને એ.સી. ચલાવવું પડે. અહીં તો અમે ખુલ્લામાં જ સૂતા હતા. એવી સરસ ઊંઘ આવતી. શીળો પવન અને તારાની ચાદર.

આપણે ઘેર તો રસોઈયાની બનાવેલી ફ્રીઝમાં મૂકીને માઈક્રોવેવમાં ગરમ કરેલી રસોઈ નોકરના હાથે ખાવી પડે. અહીં તો બા રોજ ગરમા ગરમ જમાડે, બન્ને વાર તાજું ! આપણે ત્યાં પેકેટના દૂધ પીવા પડે.

અહીં તો રોજ તાજું દોહેલું દૂધ પીવા મળતું, જુઓને અઠવાડિયામાં તો કેવો લાલ ટમેટા જેવો થઈ ગયો છું ! ખરેખર પપ્પા હો, સારું થયું તમે મને અહીં મોકલ્યો, નહીં તો ગરીબાઈ એટલે શું એ હું ક્યારેય સમજી ન શક્યો હોત. આપણે બહું જ ગરીબ છીએ.

121. પુત્રને નદીમાં નહાવાનો ખૂબ આનંદ મળ્યો કેમકે

(1) નદીમાં વહેતું પાણી હતું.

(2) નદીમાં ક્લોરિનવાળું પાણી હતું.

(3) નદીમાં માછલીઓ તરતી હતી.

(4) નદી સ્વીમિંગ પુલથી મોટી હતી.

122. પુત્રને ખુલ્લામાં સૂવાથી કેવી અનુભૂતિ થઈ ?

(1) એરકન્ડિશનર વિના ઊંઘ ન આવી.

(2) સરસ ઊંઘ આવી જતી હતી.

(3) જીવાતોએ પરેશાન કર્યો હતો.

(4) અંધકારનો ભય અનુભવાતો હતો.

123. પુત્રને ઘરની રસોઈમાં મજા કેમ નહોતી આવતી ?

(1) જમવાની ચીજો ગરમાગરમ મળતી હતી.

(2) તેને શાકાહારી ભોજન પસંદ હતું.

(3) ઘરનું ભોજન સ્વાદિષ્ટ ન હતું.

(4) ફ્રીઝમાં મૂકેલી રસોઈ માઈક્રોવેવમાં ગરમ કરાતી હતી.

124. પુત્ર ઘેર કેવા પ્રકારનું દૂધ પીતો હતો ?

(1) પેકેટનું દૂધ

(2) તાજું દોહેલું

(3) ફ્રીઝમાં રાખેલું

(4) મસાલો નાખેલું

125. પુત્રના નવા મિત્રો કોણ હતાં ?

(1) ગામના સરપંચ

(2) ચાર કૂતરા

(3) ખેતમજૂરો

(4) કારીગરો

126. એક અઠવાડિયામાં પુત્રની તબિયત કેવી થઈ ગઈ ?

(1) પ્રદૂષણથી માંદો પડી ગયો.

(2) ભૂખ્યા રહેવાથી નબળાઈ અનુભવાઈ.

(3) વાહન ન હોવાથી પગમાં પીડા થઈ.

(4) લાલ ટમેટા જેવો થઈ ગયો.

127. શ્રીમંત શેઠ દીકરાને _______ ભાન કરાવવા માગતા હતા.

(1) મુફલિસીનું

(2) શહેરી જીવનનું

(3) ગરીબાઈનું

(4) ગ્રામજીવનનું

128. શ્રીમંત હોવાની કિંમત તો જ સમજાય, જો ....

(1) તે ગરીબાઈમાં રહીને મુશ્કેલીઓ જુએ

(2) નોકર-ચાકર વિના રહે તો

(3) શ્રીમંતાઈથી રહે તો

(4) ઠાઠ-માઠથી રહે તો

129. પુત્રને અંતે શું સમજાયું ?

(1) શ્રીમંત હોવાનો અહેસાસ

(2) ગરીબાઈ એટલે શું તે

(3) ગ્રામજીવનની વિશેષતા

(4) પિતાની માનસિકતા

સૂચના : નીચેનો પરિચ્છેદ વાંચીને તેમાંથી પૂછાયેલા (પ્રશ્ન ક્રમાંક **130** થી **135** ના) યોગ્ય ઉત્તર શોધીને લખો :

'સેલફોનના વધુ પડતા વપરાશથી કેન્સર થવાની સંભાવના રહે છે.' આ ચેતવણી વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા ('હુ') જેવા આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠન દ્વારા અપાય ત્યારે સેલફોન અને કેન્સરના સંબંધ વિશે ગંભીરતાથી જાણવા-વિચારવાની ફરજ પડે. 'ઈન્ટરનેશનલ એજન્સી ફોર રીસર્ચ ઓન કેન્સર'ની અખબારી યાદી પ્રમાણે વાયરલેસ ફોનના વપરાશ સાથે સંકળાયેલા રેડિયોતરંગોના વિદ્યુતચુંબકીય ક્ષેત્રને કેન્સરકારક/કાર્સિનોજન (ગ્રુપ 2-બી) ના સમૂહમાં મૂકવામાં આવ્યું છે.

કેન્સરકારકોને પાંચ સમુદાયમાં વહેંચવામાં આવ્યાં છે. તેમાં 'ગ્રુપ-1'ના સભ્યોને મનુષ્યમાં થતા કેન્સર માટે સીધા જવાબદાર ગણવામાં આવ્યાં છે. એવી 107 બાબતોમાં એક્સ-રે અને તમાકુથી માંડીને આર્સેનિક અને એસ્બેસ્ટોસનો સમાવેશ થાય છે. 'ગ્રુપ-2-એ'માં 'મનુષ્યમાં કેન્સર માટે સંભવિત રીતે/પ્રોબેબલી જવાબદાર' એવાં 59 નામ છે. એ ગ્રુપમાં ડીઝલના ધુમાડાથી માંડીને રાતપાળીની કામગીરી જેવાં પરિબળોનો સમાવેશ છે. ત્યાર પછીના ક્રમે આવે છે 'ગ્રુપ 2-બી' આ યાદીમાં અત્યાર સુધી કેટલાંક રસાયણો અને કોફી જેવી 265 ચીજોનો સમાવેશ થતો હતો. 'હુ'ની જાહેરાતના પગલે તેમાં 266મી ચીજ તરીકે સેલફોનનો ઉમેરો થયો છે. સેલફોનનાં રેડિયોતરંગો પણ કેન્સરનાં કારક બની શકે છે. 'વર્ષ 2004 સુધીના એક અભ્યાસમાં સેલફોનનો વધુ પડતો ઉપયોગ કરનારામાં દુર્લભ પ્રકારનું બ્રેઈન કેન્સર થવાની શક્યતા 40 ટકા વધી હોવાનું જણાયું હતું.' સેલફોનના 'વધુ પડતા ઉપયોગ'ની તેમાં કરાયેલી વ્યાખ્યા હતી : 'રોજના અડધો કલાક લેખે એક વર્ષ સુધી.'

130. રેડિયોતરંગોનું વિદ્યુતચુંબકીય ક્ષેત્ર કયા ગ્રુપમાં આવે છે ?

(1) ગ્રુપ 2-બી

(2) ગ્રુપ એ-1

(3) ગ્રુપ 1-બી

(4) ગ્રુપ બી-1

131. માણસને થતાં કેન્સર માટે કયા ગ્રુપના સભ્યો જવાબદાર ગણાય છે ?

(1) ગ્રુપ 2/1

(2) ગ્રુપ 1-એ

(3) ગ્રુપ 1

(4) ગ્રુપ 1-બી

132. 'ગ્રુપ-2-એ'માં કેટલાં કેન્સરકારક પરિબળો છે ?

(1) 166

(2) 132

(3) 61

(4) 59

133. ગ્રુપ 2-બીની યાદીમાં સેલફોનનો ક્રમ કેટલામો છે ?

(1) 501

(2) 306

(3) 59

(4) 266

134. સેલફોનનાં વધુ પડતા ઉપયોગને કઈ રીતે વ્યાખ્યાયિત કરાયો છે ?

(1) 1 કલાક 30 મિનિટ

(2) 10 કલાક

(3) રોજ અડધો કલાક

(4) રોજ 40 મિનિટ

135. સેલફોનના વધુ ઉપયોગથી શું થવાની સંભાવના છે ?

(1) હાર્ટટ્રબલ

(2) કેન્સર

(3) ડાયાબિટીસ

(4) આર્થરાઈટિસ

136. પ્રાથમિક શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓની શ્રવણક્ષમતા કઈ પદ્ધતિના ઉપયોગથી શ્રેષ્ઠ રીતે કેળવી શકે ?

(1) દૈનિક શિક્ષણકાર્યમાં ખાસ શ્રવણપ્રવૃત્તિનો નિયમિત ઘટકતત્ત્વ તરીકે સમાવેશ કરવો.

(2) બોલતી વખતે અટકી જઈને વિદ્યાર્થીને બોલાયેલા કથનનું પુનરાવર્તન કરવાનું કહેવું.

(3) વિદ્યાર્થીઓના કથન-પઠન વખતે ધ્યાનપૂર્વક સાંભળવાની પદ્ધતિ અમલમાં મૂકવી.

(4) જે શ્રવણ કરે તેના વિશે સઘન વિચાર કરવાનું વિદ્યાર્થીઓને યાદ અપાવવું.

137. એક શિક્ષિકાના વર્ગમાં વિવિધ ભાષાઓની પાર્શ્વભૂમિ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ છે. વિદ્યાર્થીઓને સમજવામાં સરળ પડે તેવા હેતુથી શિક્ષિકા પોતાની વાતચીત દરમ્યાન હાવભાવનો અને સાદા વાક્યોનો ઉપયોગ કરે છે. આ વલણ મુખ્યત્વે કયા કૌશલ્યને કેન્દ્રમાં રાખે છે ?

(1) તાલ

(2) વ્યવહારિકતા

(3) ધ્વનિગત જાગૃતિ

(4) વાક્યરચના

138. અન્ય સાથે અસરકારક આદાન-પ્રદાન અને અન્યને સમજવાની ક્ષમતા એટલે _____ ઈન્ટેલિજન્સ.

(1) અવકાશપરક (Spatial)

(2) ભાષાકેન્દ્રી (Linguistic)

(3) આંતરવ્યક્તિગત (Inter Personal)

(4) વ્યક્તિઆંતરગત (Intra Personal)

139. શિક્ષિકા વિદ્યાર્થીના ખોટા ઉત્તરનો પ્રતિભાવ હકારાત્મક વલણથી આપે છે. શિક્ષિકાનું આ વલણ શું દર્શાવે છે ?

(1) વિદ્યાર્થીની નકારાત્મક-ભાવનાત્મક પ્રતિક્રિયાનો સહજ સ્વીકાર

(2) ભાષાકીય વિકાસ વર્ધન

(3) વિવિધ અધ્યાપનશૈલીનો સમન્વય

(4) માનસિક વિકાસને પ્રોત્સાહિત કરવાની પદ્ધતિ

140. વિદ્યાર્થીના શારીરિક, ઈન્દ્રિયગત અને માનસિક સ્વાસ્થ્યને કારણે તેની શિક્ષણમાં સહભાગિતા ઓછી થઈ ગઈ હોય તો તેનો ઈલાજ શું હોઈ શકે ?

(1) પુનઃ સારવાર

(2) વર્ગખંડ વ્યવસ્થાપન

(3) માનવવિદ્યા આધારિત શિક્ષણ

(4) વિશિષ્ટ જરૂરિયાત ધરાવનાર માટેનું ખાસ શિક્ષણ

141. મૂલ્યાંકનના માપદંડ એટલે શું ?

(1) મૂલ્યાંકન માર્ગદર્શન

(2) પ્રશ્નાનુસાર ગુણવિતરણ

(3) વિદ્યાર્થીની ક્ષમતા વિશેની સામાન્ય છાપ

(4) મૂલ્યાંકન ઓજાર

142. નીચેનામાંથી સમાન ઉચ્ચાર અને ભિન્ન અર્થ ધરાવતું શબ્દયુગ્મ અલગ તારવો :

(1) હાર – હાર્દ

(2) પાણી – પાણિ

(3) ગોળ – ગૉળ

(4) સજલ – સેજલ

143. કન્સ્ટ્રક્ટીવિઝમ (Constructivism) એવો પ્રમેય છે જેમાં વિદ્યાર્થીઓ...

(1) અનુભવ દ્વારા વિશ્વ અને વિશ્વની બાબતો અંગેની મૌલિક સમજણ અને જ્ઞાન કેળવે છે.

(2) વિવિધ નમૂનાઓનો અભ્યાસ કરીને સમુચિત તારણ પ્રાપ્ત કરે છે.

(3) મૌલિક સિદ્ધાંતોના ઘડતર માટે વિવિધ માધ્યમોનો ઉપયોગ કરવા અંગે શિક્ષક તરફથી સુવિધા મેળવે છે.

(4) મૌલિક શૈક્ષણિક ઉપકરણોનું નિર્માણ કરે છે અને તેના દ્વારા સ્વાનુંભવો પ્રાપ્ત કરે છે.

144. પાઠમાંથી ધ્વનિ, શબ્દોની કક્ષા, ધ્વનિશાસ્ત્રગત વિશેષતાઓ ઓળખવાની કે તારવવાની પ્રક્રિયા શું કહેવાય છે ?

(1) વાચન

(2) લેખન

(3) શ્રવણ

(4) કથન

145. 'વિષયકેન્દ્રી વલણ' (Subject-Centered Approach) એટલે એવું સ્થાન જ્યાં નીચેનામાંથી કોઈ એક ચીજ સંકલિત થાય છે :

(1) વિદ્યાર્થીના હિતો

(2) પાઠ સામગ્રી (Course Content)

(3) શિક્ષકની વિષયસજ્જતા

(4) એજ્યુકેશનલ ટેક્નોલોજી

146. નૈસર્ગિક ક્ષમતાનો શ્રેષ્ઠ સંકેત શેના દ્વારા મળે છે ?

(1) IQ ટેસ્ટ

(2) EQ ટેસ્ટ

(3) શિક્ષકો અને વાલીઓ

(4) શાળાના સમગ્ર રેકોર્ડમાંથી

147. એક શિક્ષક નિયમિતપણે બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ વિશેના લખાણો અને સમાચારોનો ઉપયોગ વિદ્યાર્થીઓનું એ બાબત પરત્વે ધ્યાન દોરવા માટે કરે છે કે આ ક્ષેત્ર માટે એકથી વધુ ભાષાનું જ્ઞાન જરૂરી છે. આ પ્રકારની સામગ્રી વિદ્યાર્થીઓને શેમાં મદદરૂપ થાય છે ?

(1) વિવિધ પ્રકારના દ્વિભાષી સમુદાયો અને સમૂહોની વિશેષતાઓ ઓળખવામાં

(2) સ્થળાંતર કરી ગયેલા લોકોના સંજોગો સમજવામાં

(3) વૈશ્વિક સમાજમાં દ્વિભાષી હોવાના ફાયદા અંગેની જાણકારી મેળવવામાં

(4) મોટા થઈને તેઓ ક્યાં રહેવાનું અને કામ કરવાનું પસંદ કરશે તે નક્કી કરવામાં

148. શ્રવણ-કથન મૂલ્યાંકન પ્રવૃત્તિ દરમ્યાન નીચેની વાતચીતને કેવી રીતે મૂલવશો ?

શિક્ષક : દિલ્હીનું વાતાવરણ ધૂંધળું શા માટે છે ?

વિદ્યાર્થી (1) : મહદંશે ધૂળ અને ધુમાડાને લીધે.

વિદ્યાર્થી (2) : અમારે ત્યાનું હવામાન પણ આવું જ ધૂંધળું છે.

(1) વિદ્યાર્થી (1) ખોટો જવાબ, વિદ્યાર્થી (2) ખરો જવાબ

(2) વિદ્યાર્થી (1) ખરો જવાબ, વિદ્યાર્થી (2) ખોટો જવાબ

(3) વિદ્યાર્થી (1) ખોટો જવાબ, વિદ્યાર્થી (2) ખોટો જવાબ

(4) વિદ્યાર્થી (1) ખરો જવાબ, વિદ્યાર્થી (2) ખરો જવાબ

149. પાઠમાં શબ્દનું 'મૂલ્ય' એટલે......

(1) શબ્દનો ચોક્કસ પરિપ્રેક્ષ્યમાં અપ્રત્યક્ષ પ્રયોગ

(2) એક શબ્દને અનેક રીતે પ્રયોજી શકાય

(3) શબ્દનો કોશગત અર્થ

(4) ચોક્કસ અર્થસંદર્ભમાં શબ્દનું મહત્ત્વ

150. ગુજરાતી ભાષાનું શિક્ષણ વિદ્યાર્થીઓને પ્રમાણભૂત અને અર્થસભર આદાન-પ્રદાન પર શેના દ્વારા ભાર મૂકે છે ?

(1) વ્યાકરણ-અનુવાદ

(2) દ્વિભાષીપણું

(3) સંવાદાત્મક (Communicative)

(4) અનૌપચારિક

SPACE FOR ROUGH WORK

આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો :

1. દરેક પ્રશ્ન માટે ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો ઉત્તર ઓ.એમ.આર. (OMR) ઉત્તરપત્ર પૃષ્ઠ-2 માં એક જ વૃત્તને બ્લૂ/કાળાં બૉલ પોઈંટથી જ ભરવું. એકવાર ઉત્તર ભર્યા પછી તેને બદલી શકાશે નહિ.
2. પરીક્ષાર્થી સુનિશ્ચિત કરી લે કે આ ઉત્તરપત્રને વાળવામાં ન આવે અને તે ઉપર બીજો કોઈ અન્ય નિશાન પણ ન લગાવે. પરીક્ષાર્થી પોતાનો અનુક્રમાંક ઉત્તરપત્રમાં નિર્ધારિત જગ્યા સિવાય બીજે ક્યાંય ન લખે.
3. પરીક્ષા પુસ્તિકા અને ઉત્તરપત્રનો ઉપયોગ ધ્યાનપૂર્વક કરે, કારણ કે કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં (માત્ર પરીક્ષા પુસ્તિકા અને ઉત્તરપત્રના સંકેત (code) અથવા સંખ્યામાં વિભિન્નતા સિવાય) બીજી પરીક્ષા પુસ્તિકા આપવામાં આવશે નહિ.
4. પરીક્ષા પુસ્તિકા/ઉત્તરપત્રમાં આપેલ પરીક્ષા સંકેત અને સંખ્યાને પરીક્ષાર્થીએ ઉચિત રૂપે હાજરી-પત્રમાં લખવું.
5. પરીક્ષાર્થી દ્વારા પરીક્ષા હૉલ/કક્ષમાં પ્રવેશ કાર્ડ સિવાયની કોઈપણ જાતની પાઠ્ય-સામગ્રી, મુદ્રિત અથવા હસ્તલિખિત કાગળ, પેજર, મોબાઈલ ફોન, ઈલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણ અથવા અન્ય કોઈપણ જાતની સામગ્રીને લઈ જવાની અથવા ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
6. પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થીએ, નિરીક્ષકના માંગ્યા મુજબ પોતાનું પ્રવેશ-કાર્ડ દેખાડવું.
7. અધીક્ષક અથવા નિરીક્ષકની વિશિષ્ટ અનુમતિ વગર કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પોતાનું સ્થાન મૂકવો નહિ.
8. કાર્યરત નિરીક્ષકને પોતાનો ઉત્તરપત્ર આપ્યા વગર અને હાજરી-પત્રમાં ફરીવાર સહી કર્યા વગર પરીક્ષાર્થીઓ પરીક્ષા હૉલ છોડવો નહિ. જો પરીક્ષાર્થીએ બીજી વાર સહી નહિ કરી હોય તે એ માનવામાં આવશે કે તેને ઉત્તરપત્ર પાછું આપ્યું નથી અને તેને અનુચિત સાધનનો મામલો માનવામાં આવશે.
9. ઈલેક્ટ્રોનિક/હસ્તચાલિત કેલક્યુલેટરનો ઉપયોગ વર્જિત છે.
10. પરીક્ષા હૉલમાં પોતાના આચરણ (વ્યવહાર) માટે પરીક્ષાર્થી બોર્ડના બધા જ નિયમો અને વિનિયમો સાથે બંધાયેલો છે. અનુચિત સાધનોની બધી જ બાબતોનો નિર્ણય બોર્ડના નિયમો અને વિનિયમોના અનુસારે જ થશે.
11. ઉત્તરપત્ર અને પરીક્ષા પુસ્તિકાનો કોઈપણ ભાગ ગમે તેવી પરિસ્થિતિમાં જુદો કરવો નહિ.
12. **પરીક્ષા પૂર્ણ થયા પછી, પરીક્ષાર્થી કક્ષ/હૉલ છોડતા પહેલા ઉત્તરપત્ર કક્ષ-નિરીક્ષકને અવશ્ય સોંપી દે.** ***પરીક્ષાર્થી પોતાની સાથે આ પરીક્ષા પુસ્તિકા લઈ જઈ શકે છે.***

READ CAREFULLY THE FOLLOWING INSTRUCTIONS:

1. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with Blue/Black Ball Point Pen on Side-2 of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
2. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
3. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
4. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet / Answer Sheet in the Attendance Sheet.
5. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
6. Each candidate must show on demand his / her Admission Card to the Invigilator.
7. No candidate, without special permission of the Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat.
8. The candidates should not leave the Examination Hall without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet a second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case.
9. Use of Electronic / Manual Calculator is prohibited..
10. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Board with regard to their conduct in the Examination Hall. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Board.
11. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
12. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Room / Hall.** ***The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.***

निम्नलिखित निर्देश ध्यान से पढ़ें :

1. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन से भरें । एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है ।
2. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ । परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें ।
3. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के संकेत या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी ।
4. परीक्षा पुस्तिका / उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका संकेत व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से हाज़िरी-पत्र में लिखें ।
5. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश कार्ड के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है ।
6. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-कार्ड दिखाएँ ।
7. अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें ।
8. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं हाज़िरी-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल नहीं छोड़ेंगे । यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार हाज़िरी-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा ।
9. इलेक्ट्रॉनिक / हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है ।
10. परीक्षा-हॉल में आचरण के लिए परीक्षार्थी बोर्ड के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं । अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला बोर्ड के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा ।
11. किसी हालत में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें ।
12. **परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी कक्ष / हॉल छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र कक्ष-निरीक्षक को अवश्य सौंप दें ।** ***परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं ।***

SEAL